

VATTENÖVERDOMSTOLEN

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Ink. 1996 -04- 0 1

DOM

1996-03-27
Stockholm

DTV 6

TV 2093/94

VA 9/93

ÖVERKLAGAD DOM Växjö tingsrätts, vattendomstolen, dom 1994-11-11, DVA 47, se bilaga A

KLAGANDE Norrköpings kommun, 601 81 NORRKÖPING

Ombud
Staffan Westerlund,
Stora Åmyra,
740 30 BJÖRKLINGE

MOTPART Klas Adsell, Box 76, 616 21 ÅBY

Ombud
Jur. kand. Lars-Erik Schwartz, Strömkarlsvägen 48, 161 38
BROMMA

SAKEN Fråga om lagligförklaring av en inom fastigheterna Kvarn-
torp 1:3 m.fl., Kvillinge församling, Norrköpings kommun,
utförd kulvertering av Torshagsån

VATTENÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Vattenöverdomstolen ändrar vattendomstolens domslut på
följande sätt

a) Yrkandet om lagligförklaring av den år 1992 utförda
rörkulverteringen av Torshagsån inom fastigheterna Kvarn-
torp 1:1, 1:3 och 1:46 ogillas.

b) Vad vattendomstolen föreskrivit under rubrikerna ska-
deförebyggande åtgärder och avgift upphävs.

*Kulvater församling
981218!
/Gul*

Dok id:tv2093-94r1.dom

Postadress

Box 2290

103 17 STOCKHOLM

Besöksadress

BIRGER JARLS TORG 2

Telefon

08-7003400

Telefax

08-219327

Expeditionstid

09.00 - 11.30

12.30 - 15.00

2. Klas Adsell skall ersätta Norrköpings kommun för rättegångskostnader i Vattenöverdomstolen med tjugotretusen-niohundrafyrtiotre (23 943) kr, varav 21 250 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från denna dag.

YRKANDEN I VATTENÖVERDOMSTOLEN

Norrköpings kommun har yrkat att vattendomstolens dom skall upphävas i vad avser lagligförklaring av den år 1992 utförda rörkulverteringen av Torshagsån.

Klas Adsell har bestritt ändring.

Båda parter har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

VATTENÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Kommunens översiktsplan, antagen den 20 juni 1990, och naturvårdsprogram (april 1990) har funnits tillgängliga i målet i Vattenöverdomstolen. I övrigt är utredningen här i alltväsentligt densamma som vid vattendomstolen. Vattenöverdomstolen har haft syn i målet.

Kommunen har som grund för sitt yrkande åberopat att rörkulverten strider mot den gällande byggnadsplanen och att kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av vattenföretaget överväger fördelarna av det. Utöver detta har kommunen anfört bl.a. följande. Kulverteringen av ån strider också mot gällande översiktsplan. Enligt den skall kommunen inom ramen för tillgängliga resurser gå vidare på satsning på närrekreationsområden. Det aktuella byggnadsplaneområdet ligger inom ett sådant område; parkmarken är avsedd som en del av ett sammanhängande stråk.

Adsell hävdar i Vattenöverdomstolen att sträckan för kulverteringen inte omfattas av byggnadsplanen, varför hinder för tillåtligheten inte föreligger enligt 3 kap. 2 § vattenlagen. Genom kulverteringen har fastigheten undergått en så betydande värdestegring att hinder för tillstånd inte heller föreligger enligt 3 kap. 4 § vattenlagen.

Vattenöverdomstolens bedömning

I beskrivningen till byggnadsplanen redovisas planområdet som en del av en å-ravin som sträcker sig norrut ända upp till Torshagskärret. De kraftiga nivåskillnaderna har enligt beskrivningen skapat naturliga förutsättningar för att utnyttja vattenkraften och ett flertal byggnader för småindustri har byggts tvärs över Torshagsån. Vidare sägs att - när industribyggnaderna efter hand blir saneringsfärdiga - avsikten är att söka omvandla ravinen i hela sin längd till park med promenadstråk, som förbinder centrala Åby med främst strövområden kring Torshagskärret och dalgångarna norr och väster därom.

Som redovisas i den överklagade domen har åtgärder inte vidtagits av kommunen eller den vägförening som sköter mark för allmän plats i Åby för att genomföra byggnadsplanen i den del som avser parkområdet. Kommunen har genom tillfälliga bygglov tillåtit Klas Adsell att använda marken för verksamheter som inte är förenliga med planen. Såvitt framkommit i målet är inte heller nu ett plangeförande omedelbart förestående med åtföljande behov av att omgående få området vid ån återställt. Dessa omständigheter ligger emellertid utanför prövningen av företagets planlighet.

I målet har förts en diskussion om den närmare avgränsningen av planområdet och huruvida kulverten ligger inom eller utanför detta. Plankartan ger inget säkert besked härom; av kartan synes närmast den slutsatsen kunna dras att plangränsen var avsedd att följa vattnet i ån. Av planbeskrivningen framgår att avsikten med den nu berörda delen av byggnadsplanen är att söka omvandla ravinen i hela dess längd till park med promenadstråk. Det är alltså ravinen som sådan som har varit bestämmande för att marken avsatts som park. En överbyggnad av Torshagsån på sätt som nu skett är därför inte till någon del förenlig med intentionerna bakom den alltjämt gällande byggnadsplanen; kulverten och den därmed sammanhängande överbyggnaden strider mot själva syftet med planen i nu berörd del. Enligt Vattenöverdomstolens mening innebär detta - även om kulverteringen till någon del inte skulle falla inom planområdet - att hinder mot lagligförklaring föreligger på grund av bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket vattenlagen (1983:291). Det förhållandet att planen är mer än 30 år gammal och att några åtgärder för att genomföra den inte har vidtagits, förändrar inte denna bedömning. Klas Adsell's yrkande om lagligförklaring av kulverten kan således inte bifallas.

Rättegångskostnader

Vid nu angiven utgång i målet skall Klas Adsell ersätta kommunen för kostnader i Vattenöverdomstolen.

Kommunen har yrkat ersättning för ombudskostnader med 30 693 kr, varav 28 000 kr avser ersättning till ombudet för arbete.

Staffan Westerlund har visserligen trätt in i målet först i Vattenöverdomstolen. Vattenöverdomstolen finner emellertid att varken målets omfattning eller art moti-

verar en högre ersättning för arbete än 21 250 kr (inkl. mervärdesskatt). Mot kostnadsyrkandet i övrigt finns ingen erinran.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 1996-04-24

 Lars Hydén

 Rolf Lundmark

 Kenneth Nordback

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars-Uno Didón, vattenrättsrådet Lars Hydén, hovrättsrådet Rolf Lundmark, referent, och t.f. hovrättsassessorn Kenneth Nordback.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga vattenöverdomstolens avgörande skall göra detta genom att skriva till Högsta domstolen.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till **Svea hovrätt**. Den skall ha kommit till hovrätten senast den dag som anges i slutet av det överklagade avgörandet. Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

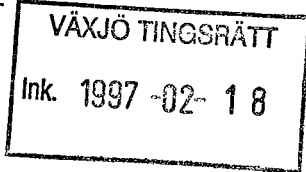
Det krävs **prövningstillstånd** för att Högsta domstolen skall pröva ett överklagan. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast

1. om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen
2. om det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i vattenöverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (vattenöverdomstolens avdelning samt dag och nummer för avgörandet),
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
4. varför klaganden anser att avgörandet skall ändras,
5. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas,
6. de bevis som klaganden åberopar och vad han vill styrka med varje bevis.

HÖGSTA DOMSTOLEN
Avd 2

PROTOKOLL
vid tillståndsprövning
DAG FÖR BESLUT
1997-02-13
Stockholm

Aktbil nr 13

Mål nr T 1993/96

NÄRVARANDE
JUSTITIERÅD

Gregow, Svensson och Regner

FÖREDRAGANDE
REVISIONSSEKRETERARE

Nilsson

PROTOKOLLFÖRARE

Lindelöf

PARTER

KLAGANDE

KLAS Göran Adsell, 421104-2371, Box 76, 616 21 ÅBY

MOTPART

Norrköpings kommun, 601 81 NORRKÖPING

Ombud: Staffan Westerlund, Stora Åmyra,

740 30 BJÖRKLINGE

SAKEN

Lagligförklaring av kulvert

ÖVERKLAGADE
AVGÖRANDET

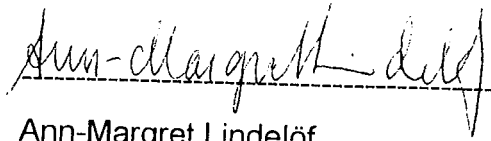
Svea hovrätt, Vattenöverdomstolen, dom den 27 mars 1996,
DTV 6

Målet föredras.

Högsta domstolen finner ej skäl att meddela prövningstillstånd, i följd varav

	Postadress	Telefon	Expeditionstid
HÖGSTA DOMSTOLEN	Box 2066 103 12 STOCKHOLM	08-617 64 00	08.45-12.00 13.15-15.00

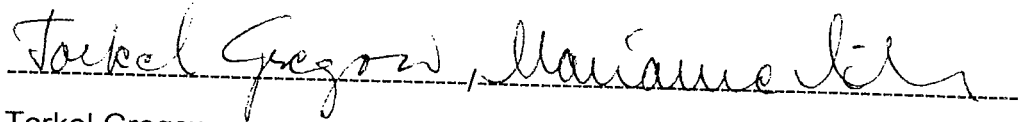
Vattenöverdomstolens dom skall stå fast.

Ann-Margret Lindelöf

Föredraget 1997-02-03

Uppvisat och lämnat för expediering 1997-02-04

Torkel Gregow

Marianne Nilsson

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

